

Referat fra NDFs seminar 8. mars 2002 om PRA og prøveprosjekt m/rygggrøntging av dachshunder

Fredag 8. mars kunne NDFs nestleder Inger Marie Højdahl ønske en fullsatt forsamling velkommen til seminar på Scandic Hotell, Triaden, Lørenskog. Kveldens to temaer var PRA og oppfølging av fjorårets seminar om ryggproblemer hos dachshunder. Til å snakke om disse temaene hadde vi fått veterinærene Ellen Bjerkaas og Øyvind Stigen, begge fra Norges Veterinærhøgskole.

Ellen Bjerkaas: PRA

Ellen Bjerkaas tok for seg øyesykdommer hos dachshunder, og brukte mesteparten av tiden på PRA. Typisk for PRA er at hunden starter med å miste nattsynet og sidesynet (får tunnellsyn) og den blir etter hvert helt blind. PRA er ikke smertefullt. Sykdommer kan utvikle sekundær katarakt. Er man i tvil om hunden har katarakt eller både PRA og katarakt, kan man foreta en såkalt ERG-test. (Testen går ut på å stimulere synscellene for å måle staver og tappers evne til å reagere på lys.) Typisk for PRA er at det er en lik utvikling på begge øyne.

Begge foreldre til en PRA-syk hund må være bærere av sykdomsgenet. Foreldrene behøver ikke selv være syke, men de kan være såkalt skjulte bærere og bringe sykdomsgenet videre til sine avkom. Ettersom det ikke er mulig å avsløre skjulte bærere ved øyelysning, er det viktig at flest mulig hunder øyelyses. Ellen Bjerkaas' anbefalinger er derfor:

- **øyelys hunden ved 1, 3 og 5 års-alderen ,**

og som avlsforebyggende tiltak:

- **ikke bruk PRA-syke hunder, deres avkom, foreldre eller søsken i avl.**

Retina kan skades av andre ting enn PRA. Hun mener at det er tryggest å bruke de samme avlsanbealinger som ved PRA for disse.

Ved **hornhinnebetennelse (keratitt)** kjenner man ikke til nedarvingen. Disse hundene bør likevel ikke brukes i avl. Sykdommen er smertefull og hundene kan miste synet dersom de ikke får behandling.

Glaukom eller grønn stær rammer begge øyne og fører til blindhet.

Når det gjelder **katarakt** er arvegangen usikker, men det oppstår familiært i mange raser.

Øyvind Stigen:

Prøveprosjekt med røntgenfotografering av ryggspylen hos dachshunder

Oppstart

Prøveprosjektet mellom Norske Dachshundklubbbers Forbund, Norsk Kennel Klub og Norges Veterinærhøgskole om røntgenfotografering av ryggspylen til norske dachshunder starter opp 1. mai og skal ha en prøveperiode på 8 måneder.

Hvem kan være med?

Alle hunder som skal delta i røntgenundersøkelsen, må være registrert i NKK og være ID-merket. I utgangspunktet skal hunden være mellom 2 og 3,5 år, men i prøveperioden åpnes det for at også hunder født før 1. november 1998 kan være med.

Registreing

Hundeeiere som ønsker å få sin hund røntget, henvender seg til en veterinær med røntgenutstyr. Ved oppmøte tar hundeeier med seg **registreringsbeviset** samt en kopi. Veterinæren fyller ut et eget **skjema** som skal underskrives av veterinæren og hundeeieren. Dette skjemaet sendes sammen med **røntgenbildene** og kopi av registreringsbeviset til sentral avlesing.

Forberedelse

- Hunden skal faste, men ha tilgang på vann 12 timer før undersøkelsen.
- Hårlaget på halsen, ryggen og ved skuldrene skal være børstet slik at ikke smuss og småpartikler påvirker billedkvaliteten.
- Hunden skal gis en beroligende sprøyte.
- Hundens ID-nummer kontrolleres eller hunden ID-merkes
- Merking av røntgenbildene forberedes

Forut for oppstart har alle røntgenveterinærene fått utførlig informasjon om hva angår teknikk, posisjonering, projeksjoner, merking, fremkalling og vurdering.

Hva må NDF gjøre og ta stilling til?

- NDF sender ut skjema som skal fylles ut ved røntgenundersøkelsen samt legger skjema ut på våre hjemmesider.
- Røntgenveterinærene sender bilder, kopi av stamtavle og registreingsskjema til NDFs postboksadresse i Drøbak i prøveperioden Her samles de opp og videresendes til Veterinærhøgskolen for sentral avlesing.
- NDF må finne en hensiktsmessig administrasjon av ordningen.
- Økonomien vedr. ordningen må diskuteres (ble tatt opp på gruppeledermøtet dagen etter)
- Bruken av resultatene – avlsanbefalinger (ble tatt opp på gruppeledermøtet dagen etter)

Etter hvert av foredragene ble det åpnet for spørsmål og meningsyttringer. Det synes å være stor stemning for å følge opp både øyelysinger og ryggundersøkelsen blant de fremmøtte.

Eva A-W Ellingsen
referent